

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.3.2024 r.
COM(2024) 96 final

2024/0053 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii oraz Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Islandią

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwane dalej „Porozumieniem EOG”) pozwala Islandii, Liechtensteinowi i Norwegii („państwom EOG–EFTA”) w pełni uczestniczyć w jednolitym rynku. W związku z powyższym od chwili wejścia w życie Porozumienia EOG w 1994 r. wspomniane trzy państwa również przyczyniały się do zmniejszenia różnic gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z art. 115 Porozumienia EOG. Ponadto Norwegia wniosła swój wkład w postaci oddzielnego Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Ostatnie mechanizmy finansowe wygasły w dniu 30 kwietnia 2021 r.¹.

W związku z utrzymującą się potrzebą zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym, w dniu 20 maja 2021 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji z Islandią, Liechtensteinem i Norwegią dotyczących umowy w sprawie przyszłych wkładów finansowych, jakich państwa EOG–EFTA dokonają na rzecz poprawy spójności gospodarczej i społecznej w Europejskim Obszarze Gospodarczym². Formalne negocjacje rozpoczęto w dniu 16 czerwca 2022 r. Jednocześnie, lecz niezależnie od negocjacji w sprawie mechanizmów finansowych, rozpoczęto przegląd protokołów w sprawie handlu rybami zawartych przez UE i Islandię oraz UE i Norwegię na podstawie klauzul przeglądowych protokołów dodatkowych do umów o wolnym handlu zawartych z Islandią i Norwegią³.

Na szczepku negocjatorów negocjacje zakończono dnia 30 listopada 2023 r. parafowaniem:

- Umowy między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. („Umowa w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG”);
- Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. („Umowa z Norwegią”);
- Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii („Protokół z Norwegią”) oraz
- Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Islandią („Protokół z Islandią”).

Załączony wniosek dotyczy podpisania i tymczasowego stosowania Umowy w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG, Umowy z Norwegią, Protokołu z Norwegią i Protokołu z Islandią.

Umowa w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG oraz Umowa z Norwegią wspólnie zapewnią wkład finansowy państw EOG–EFTA w poprawę spójności gospodarczej i społecznej w EOG w okresie od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., wynoszący 3,268 mld EUR. Wynik ten odzwierciedla wytyczne negocjacyjne uzgodnione przez Radę, która zwróciła się o: a) zwiększenie wkładów finansowych państw EOG–EFTA; b) zastosowanie klucza podziału Funduszu Spójności; c) dostosowanie okresu obowiązywania nowych mechanizmów finansowych do harmonogramu instrumentów unijnej polityki spójności (2021–2027); d) uwzględnienie celów ekologicznych wśród wspieranych priorytetów oraz e) usprawnienie procesów wdrażania przyszłych mechanizmów.

¹ Dz.U. L 141 z 28.05.2016, s. 3 i 11.

² Dokument 8365/21 ADD 1 Rady.

³ Dz.U. L 141 z 28.05.2016, s. 18 i 22.

Jednocześnie dokonano przeglądu dwustronnych protokołów w sprawie handlu rybami, zawartych z Islandią i Norwegią. Nowych koncesji udziela się na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. Koncesje te opiera się na poprzednich protokołach na lata 2014–2021 i są one proporcjonalne do kwoty wkładów finansowych. Zapewnia się elastyczność w zakresie przenoszenia niewyczerpanych kwot na koniec okresu. Norwegia odnowi również umowę w sprawie tranzytu ryb statkami UE dokonującymi wyładunku połowu w Norwegii.

Aby umożliwić szybkie wdrożenie i wypłatę wkładów finansowych oraz korzystanie z koncesji taryfowych, umowy i protokoły powinny być stosowane tymczasowo od dat określonych w ich odpowiednich artykułach, do czasu zakończenia odpowiednich procedur wymaganych do ich ratyfikacji lub zawarcia i wejścia w życie.

Komisja uznała wyniki negocjacji za zadowalające i zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie załączonej decyzji dotyczącej podpisania i tymczasowego stosowania Umowy w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG, Umowy z Norwegią, Protokołu z Norwegią i Protokołu z Islandią.

Zgodnie ze zwykłą praktyką przy wprowadzaniu zmian pewnych elementów istniejących umów międzynarodowych, jako podstawę prawną projektów decyzji proponuje się stosowanie odpowiednich artykułów Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, mianowicie art. 175 akapit trzeci TFUE w przypadku umów w sprawie wkładów finansowych na rzecz spójności gospodarczej i społecznej i art. 207 TFUE w przypadku zmienionych protokołów dotyczących rybołówstwa. Ponadto art. 218 ust. 5 TFUE stanowi nie tylko podstawę prawną do podpisania tych umów, lecz także podstawę ich tymczasowego stosowania.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii oraz Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Islandią

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 akapit trzeci i art. 207, w związku z art. 218 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) nadal istnieje potrzeba zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym, należy zatem ustanowić nowy mechanizm wnoszenia wkładów finansowych przez państwa EOG-EFTA oraz nowy Norweski Mechanizm Finansowy.
- (2) W dniu 20 maja 2021 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji z Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie umowy dotyczącej przyszłych wkładów finansowych państw EOG-EFTA na rzecz spójności gospodarczej i społecznej w Europejskim Obszarze Gospodarczym. Komisja wynegocjowała, w imieniu Unii Europejskiej, Umowę między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. Umowa ta przyjmie formę Protokołu 38d do Porozumienia EOG. Komisja wynegocjowała również, w imieniu Unii Europejskiej, Umowę między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r.
- (3) Mechanizm Finansowy EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. oraz Norweski Mechanizm Finansowy na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. przyczynią się do zmniejszenia różnic gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz do wzmocnienia stosunków między państwami EOG-EFTA a państwami będącymi beneficjentami.

- (4) W dniu 30 kwietnia 2021 r. wygasły postanowienia szczególne regulujące przywóz do Unii Europejskiej niektórych ryb i produktów rybołówstwa pochodzących z Islandii i Norwegii, określone w protokołach dodatkowych do odpowiednich umów o wolnym handlu zawartych z Europejską Wspólnotą Gospodarczą⁴, wobec czego należy je poddać przeglądowi w myśl art. 1 tych protokołów. W związku z powyższym Komisja wynegocjowała nowe protokoły dodatkowe do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii oraz do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Islandią.
- (5) Każda z umów i każdy z protokołów, o których mowa powyżej, stanowi o swoim tymczasowym stosowaniu przed wejściem w życie.
- (6) Każdą z umów i każdy z protokołów, o których mowa powyżej, należy podpisać w imieniu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem ich zawarcia w późniejszym terminie, oraz stosować tymczasowo,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii Europejskiej podpisanie Umowy między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., Umowy między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r., Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii oraz Protokołu dodatkowego do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Islandią, z zastrzeżeniem zawarcia tych umów i protokołów.

Tekst umów i protokołów, które mają zostać podpisane, załącza się do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Sekretariat Generalny Rady ustanawia instrument nadający osobie lub osobom wskazanym przez negocjatora pełne uprawnienia do podpisania umów i protokołów, z zastrzeżeniem ich zawarcia.

Artykuł 3

Z zastrzeżeniem ich zawarcia w późniejszym terminie oraz do czasu ich wejścia w życie Umowę między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. oraz Umowę między Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres od maja 2021 r. do kwietnia 2028 r. stosuje się tymczasowo, zgodnie z – odpowiednio – art. 3 oraz art. 10 ust. 3 tych Umów, od pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po złożeniu w tym celu ostatniej notyfikacji.

Z zastrzeżeniem jego zawarcia w późniejszym terminie oraz do czasu jego wejścia w życie Protokół dodatkowy do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii stosuje się tymczasowo, zgodnie z art. 5 tego Protokołu, od pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po złożeniu w tym celu ostatniej notyfikacji.

⁴ Dz.U. L 141 z 28.05.2016, s. 18 i 22.

Z zastrzeżeniem jego zawarcia w późniejszym terminie oraz do czasu jego wejścia w życie Protokół dodatkowy do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Islandią stosuje się tymczasowo, zgodnie z art. 4 akapit trzeci tego Protokołu, od pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po złożeniu w tym celu ostatniej notyfikacji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem [...] r.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*